

שפת החשיבה

מהי שפת החשיבה?

שפת החשיבה כוללת את כל המילים וצורות התקשורת הקיימות בשפה, אשר מתייחסות לתהליכי חשיבה ולתוצריה. למשל: לחשוב, להאמין, לנחש, לשער, עדות, הוכחה, נימוקים, אומדן, סיבות, ספק, בניית תיאוריה.

כולנו משתמשים בשפת החשיבה כל הזמן. למשל, כאשר אנו אומרים דברים כמו: "אני מניח שזהו מס' הטלפון הנכון"; אני מאמין שאנו בעיצומו של שינוי מרכזי בפוליטיקה העולמית"; או "זוהי מסקנה מעניינת".

בכיתת בית הספר, נצפה לשימוש רב ותדיר בשפת החשיבה. יש כיתות בהן, אכן, קיימת שפת חשיבה עשירה. בכיתות אלה מורים ותלמידים משתמשים במילים רבות המעוררות פעילות אינטלקטואלית. בכיתות אחרות, שפת החשיבה דלה יותר, ובהן המורים והתלמידים משתמשים במילים כלליות כמו חושבים, מרגישים וכו'.

כיצד מסייעת שפת החשיבה לתלמידי לחשוב טוב יותר?

1. שפת החשיבה מסייעת לתלמידים לארגן ולתאר את החשיבה שלהם עצמם בצורה מדויקת ואינטליגנטית יותר.
2. שפת החשיבה מעבירה מסרים להעלאת הציפיות מרמת החשיבה.

כיצד להטמיע את שפת החשיבה בתרבות הבית ספרית?

1. הדגישו את שפת החשיבה. השתמשו באופן קבוע בשפת חשיבה עשירה.
2. הסבירו את המטרה ואופן השימוש במונחים ובמושגים של שפת החשיבה.
3. עודדו אינטראקציה. כאשר תלמידים כותבים, עונים על שאלות, או משוחחים, עודדו אותם להשתמש בשפת החשיבה.
4. תנו משוב מעודד ואינפורמטיבי על מאמצי התלמידים להשתמש בשפת החשיבה, וספקו ומידע על אופן השימוש במושגים ובמילים משפת החשיבה על ידי ניסוח מחדש של דבריהם.

מתוך: הכיתה החושבת
שרי טישמן, דיוויד פרקינס, איילין ג'יי
הוצאת מכון ברנקו וייס